

Η Ιερωσύνη σύμφωνα με τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο.

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη](#)

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος βλέπει την ιερή

διακονία της Ιερωσύνης ως «θείον χάρισμα» και γι' αυτό είναι σπουδαιότερη και τιμιώτερη από όλες τις άλλες επίγειες εξουσίες. Και μολονότι ασκείται επι της γής, τα αποτελέσματά της διαβαίνουν στους ουραμούς και ως τοιαύτη είναι Υπηρεσία που αρμόζει στους Αγγέλους. Γι' αυτό το ιερατικό αξίωμα χαρακτηρίζεται «Αγγελικό», αφού η ιερωσύνη ασκείται μεν επί της γής, ανήκει όμως στην «τάξη των επουρανίων». Και αυτό βέβαια πρέπει να θεωρείται εύλογο, αφού την Ιερωσύνη «δεν την καθίδρυσε ούτε άνθρωπος, ούτε άγγελος, ούτε αρχάγγελος, ούτε κάποια άλλη κτιστή δύναμη, αλλά ο ίδιος Ο Παράκλητος, ο Οποίος την έκανε τέτοια, ώστε να φαίνεται ότι ασκείται από αγγέλους, αν και ασκείται από σαρκικά όντα - ανθρώπους» (Περί Ιερωσύνης, λόγ. Γ' 5, 4).

Δύο είναι τα κυριώτερα σημεία του υπερφυσικού χαρακτήρος της Ιερωσύνης: η τέλεση της Θείας Ευχαριστίας από τους Ιερείς και η χορηγηθείσα σ' αυτούς εξουσία του «δεσμείν και λύειν» τις αμαρτίες των ανθρώπων. Και οι δύο αυτές δωρεές του Θεού και δυνατότητες εκχωρήθηκαν μόνο στους ανθρώπους, τους οποίους η Χάρη κατέστησε Λειτουργούς του Υψίστου. Ετσι καταλαβαίνουμε τον λόγο του αγίου Πατρός: «Ιερωσύνης προκειμένης, ή τοσοούτον ανωτέρω βασιλείας έστηκεν, όσον πνεύματος και σαρκός το μέσον» (Λόγ. Γ' 5) κι όσο απέχει από τη γη ο ουρανός (Λόγ. Γ' 1) Είναι συνεπώς πολύ μεγάλη η τιμή και πολύ μεγαλύτερες σαφώς οι υποχρεώσεις των ιερέων, «εφόσον αυτοί γίνονται πατέρες των πιστών, προσφέρουν την συγγνώμη, αγωνίζονται για την αναγέννηση και σωτηρία των ψυχών, προσεύχονται δι' όλην την οικουμένην και προσεγγίζουν τον Θεό» (Λόγ. Γ'

4,5)

A. ΚΛΗΣΗ ΘΕΟΥ

Βασικό χαρακτηριστικό στοιχείο της Ιερωσύνης κατά τον ι. Χρυσόστομο είναι η κλήση του Θεού. Το λέγει και ο απόστολος Παύλος: «ουχ εαυτώ τις λαμβάνει την τιμήν, αλλ' ο καλούμενος υπό του Θεού, καθάπερ και Ααρών». Λέγει συγκεκριμένα ο ιερός Πατήρ: «Είναι καλό να δείξεις λίγο δισταγμό στη φωνή του Θεού, όπως παλαιότερα ο Μωϋσής και ο Ιερεμίας έπειτα. Καλό είναι και το να τρέξης με προθυμία, όταν σε καλεί, όπως ο Ααρών και ο Ησαΐας. Μόνο και τα δύο να γίνουν από ευσέβεια. Το πρώτο εξαιτίας της ιδικής σου αδυναμίας, το δεύτερο εξαιτίας της δυνάμεως Εκείνου που σε καλεί» (P.G. 35,396) Το να διστάζει κανείς και να αμφιβάλλει, επειδή αναμετρά το μέγεθος του αξιώματος, δεν είναι κακό. Τουναντίον είναι δείγμα ότι συναισθάνεται βαθιά την ιερότητα της αποστολής. Οφείλει όμως να υποχωρήσει στην κλήση του Θεού και να δεχθεί τελικά τις ευθύνες. «Υπόδειγμα κείσθωσαν οι μεγάλοι της Εκκλησίας Πατέρες, οίτινες, βαθύτατα συναισθανόμενοι το ύψος και τας ευθύνας της ιερατικής διακονίας, απέστεργον μεν κατ' αρχάς αυτήν, είτα όμως εδέχοντο», λέγει ο σοφός σύγχρονος εκκλησιαστικός συγγραφέας και μέγας Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσόστομος Παπαδόπουλος (Μητρ/του Λήμνου Διονυσίου, Προσκλητήριο, Αθήναι, 1956, σελ. 61) Δηλαδή δεν πρέπει κάποιος να βλέπει τη δόξα και τα εξωτερικά και τα χρυσοποίκιλτα και από αυτά να ελκύεται στην Ιερωσύνη.

Ένα παιδάκι στο χωριό έβλεπε τον παππά με τα άμφια και ήθελε να γίνει ιερέας. Ηλθε μια μέρα στην Εκκλησία ο Αγροφύλακας με τη στολή, ήθελε να γίνει αγροφύλακας. Είναι παιδική αντίληψη να ακολουθήσουμε ένα τρόπο ζωής φοβερό και ευθυνοφόρο από εξωτερικά στοιχεία και ιδιότυπη δόξα. «Οποιος κυνηγά τη δόξα, έχει...λόξα», έλεγε ο π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος. «Δεινόν γαρ, αληθώς δεινόν, λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, το ταύτης γλίχεσθαι τιμής». Και όταν λέγω αυτά, συνεχίζει ο ιερός πατήρ, δεν έρχομαι σε αντίθεση με τον μακάριο Παύλο,

που λέγει <εί τις επισκοπής ορέγεται, καλού έργου επιθυμεί> (Α΄ Τιμ. Γ΄1), εγώ δε λέγω ότι η επιθυμία ενός τέτοιου έργου είναι χείριστο κακό, αλλά η επιθυμία για εξουσία είναι <δεινόν>. Ένας τέτοιος άνθρωπος, όταν ανεβεί στο θρόνο, το πάθος της εξουσίας, τότε, φουντώνει ακόμη πιο πολύ. «Και μύρια υπομένει δεινά(...), καν κολακεύσαι δέη, καν αγενές τι και ανάξιον υπομείναι...» (Περί Ιερωσύνης, Λόγ. Γ΄) Πολύ δε πιο φοβερός είναι ο άλλος λόγος του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: «Πάντας μεν ο Θεός ου χειροτονεῖ, διά πάντων όμως ενεργεῖ», δηλ. ασχέτως της αφετηρίας ενός εκάστου των ιερέων, αξίων ή αναξίων, εφόσον δεν είναι αχειροτόνητοι, αλλά κανονικά χειροτονημένοι, έστω κι αν δεν έπρεπε, ο Θεός, χάριν του λαού Του, υπερβαίνει το ποιόν του ιερέως και επιτελεί το έργο της σωτηρίας μας. Βαριά όμως η ευθύνη του χειροτονηθέντος ενώ είχε κωλύματα και του Αρχιερέως που τον χειροτόνησε. Στη Χίο κάποτε ο άγιος Νεκτάριος συνάντησε κάποιον που πλήρωσε για να γίνει ιερέας. Υπέπεσε στο αμάρτημα της Σιμωνίας. «Όταν τον συνάντησε το ερώτησε με νοηματική λύπη «πόσο αγόρασες την Κόλαση;»

B. ΘΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γράφει χαρακτηριστικά ο Επίσκοπος Αχρίδος Νικόλαος, ο οποίος έχει ονομασθεί <Χρυσόστομος της σερβικής Εκκλησίας>: Όταν ασπάζεστε το χέρι του ιερέα σας, ασπάζεστε όλη την αλυσίδα των οσίων και αγίων ιερέων και ιεραρχών, από τους αποστόλους μέχρι σήμερα...Ασπάζεσθε όλους τους επιγείους Αγγέλους και ουρανίους ανθρώπους, που όταν ήταν στη γη εκοσμούσαν την Εκκλησία και τώρα στολίζουν τον ουρανό...»!

Εκείνο λοιπόν το οποίο πρέπει να γνωρίζει ο κληρικός είναι ότι ο Χριστός είναι ο αληθινός Κυβερνήτης και η υπερτάτη αρχή της Εκκλησίας, η δε υπ΄ αυτού εγκατασταθείσα Ιεραρχία, πρέπει να ενεργεί πάντοτε, ως πιστός οικονόμος των Μυστηρίων του Θεού, ως διάκονος του μόνου αληθινού αρχιποίμενος Χριστού, δεδομένου ότι: «ουκ άνθρωποι τας Αυτού κυβερνώσιν Εκκλησίας, αλλ΄ Ούτος εστιν ο πανταχού ποιμαίνων τους πιστεύοντας εις Αυτόν» (P.G. 50,592) και «οι ποιμαίνοντες και οι ποιμαινόμενοι, υφ΄ Ενός, του άνω, Ποιμένος ποιμαίνονται». Διότι, «πρόβατα και ποιμένες προς την ανθρωπίνην εισιν διάκρισιν, προς δε τον Χριστόν πάντες πρόβατα» (P.G. 52,784) Ο κάθε κληρικός αποτελεί ένα κρίκο στη χρυσή αλυσίδα της αποστολικής διαδοχής, που αρχή έχει τον Χριστό. Απ΄ αυτόν εξαρτάται αν θα είναι χρυσός και αυτός κρίκος ή σκουριασμένος.

Οπότε, τι πρέπει να κάνει ο κληρικός; Να συναισθάνεται ότι «Ο ιερεύς την εαυτού δανείζει γλώτταν και την εαυτού παρέχει χείραν» (P.G. 59, 472) ; Έτσι λοιπόν κάθε ιερέας πρέπει να έχει βαθύτατη συναίσθηση ότι είναι φορέας αλλοτρίας εξουσίας, την οποία πρέπει με φόβο και τρόμο να διαχειρίζεται, «τουτέστιν, ίνα μη τα

δεσποτικά σφετερίζεται, ίνα μη ως Δεσπότης εαυτώ εκδική, ἀλλ' ως οικονόμος διοική. Οικονόμου γὰρ το διοικεῖν τα εγκεχειρισθέντα καλώς. Οὐχ αὐτῷ λέγειν εἶναι τα δεσποτικά, ἀλλὰ τούναντίον του Δεσπότη τα εαυτού» (P. G. 61, 84) Δηλαδή ἡ θεία Χάρις καὶ τα λόγια εἶναι του Χριστοῦ, δὲν εἶναι δικά μας. Ἐμεῖς τα μεταδίδουμε, ἀλλὰ ἀνήκουν στον Χριστό, γι' αὐτό πρέπει να προσέχουμε, <να μὴ δώσωμε τα ἅγια στα σκυλιά καὶ τα μαργαριτάρια στα γουρούνια> οὔτε πάλι να μὴ μιλάμε ξεκάθαρα για την ἀλήθεια καὶ το λόγο του Θεοῦ. «Αὐτό κατέστρεψε την Ἐκκλησία, λέγει. Ποιο δηλ.; Το ὅτι οἱ μὲν χριστιανοὶ θέλουν να ἀκούουν στομφώδεις καὶ ρητορικούς λόγους, οἱ δὲ κήρυκες μεταβάλλουν το περιεχόμενον της διδαχῆς τους ἀνάλογα με τις ἀπαιτήσεις του κόσμου» <καὶ ἡμεῖς ψυχρῶς καὶ ταλαιπώρως ποιοῦντες, ὅτι ταις υμετέραις ἐπιθυμίαις ἐπόμεθα, δέον ὅμως ἐκκόπτειν ταύτας» (Λόγος στις Πράξεις λ' 3). Οὔτε ἐλέγχουμε οὔτε ἐλεγχόμεθα, γι αὐτό εἴμαστε ἐκεῖ που εἴμαστε, ξαναλέει ὁ ἱερός Ἰωάννης. Εἴμαστε διατεθειμένοι να μεταφέρουμε στο ποῖμνιό μας ἀκέραιο το θεῖο θέλημα; Ἄν ναι, τότε μπορούμε να το σκεφτόμαστε.

Γ. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ: «καὶ ὁ σκοπὸς εἴδη την ρομφαίαν ἐρχομένην καὶ μὴ σημάνη τη σάλπιγγι καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται καὶ ἐλθούσα ἡ ρομφαία λάβη ἐξ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη δια την αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη καὶ το αἷμα ἐκ χειρὸς του σκοποῦ ἐκζητήσω. Καὶ σύ, υιὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ...» (Ἰεξ. Λγ' 6-7)

Ὅντως εἶναι μεγάλη ἡ εὐθύνη ὅσω καὶ ἡ θέση του ἱερέως μέσα στην Ἐκκλησία. Γι' αὐτό, σημειώνει ὁ ἱ. Χρυσόστομος, «ὁ ἱερεὺς πρέπει να εἶναι νηφάλιος καὶ διορατικός κι ἀπὸ παντοῦ ὀφθαλμούς να ἔχει ἀπείρους, ἐπειδὴ ζῆ ὄχι μόνο δια τον εαυτὸν του, ἀλλὰ καὶ διὰ πολὺ πλῆθος κόσμου, του ὁποίου ἔχει ἐμπιστευθεῖ τας ψυχάς».

Ἡ γλυκυτέρα καὶ οικειοτέρα προσηγορία, την ὁποῖαν ἐπεφύλαξε ὁ Θεὸς δια τον Ἐαυτὸν Του, <Πάτερ>, «Πάτερ ἡμῶν...», ἐπεφύλαξε καὶ για τους κληρικούς Του. «Δια των Πατέρων διεβιβάσθη εἰς ἡμᾶς ἡ αἰώνιος κληρονομία της Πίστεως καὶ αυτοὶ εἶναι ἐν Θεῷ καὶ μετὰ Θεόν καὶ δια του Θεοῦ <οἱ ὁδηγοὶ προς τα ἄνω, του Παραδείσου αἱ εἰσοδοὶ>. Προς αὐτούς παραπέμπων ἡμᾶς ὁ Θεὸς λέγει: «ἐπερώτησον τον πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τους πρεσβυτέρους σου καὶ ἐρούσι σε» (Δευτρ. Λβ' 7) «Ὁ την ἀρχὴν της Ἐκκλησίας ἐμπεπιστευμένος καὶ τη της Ἐπισκοπῆς ἀξία τετιμημένος, ἀν μὴ διαγορεύη [κηρύττει] τῷ λαῷ τα πρακτέα, οὐκ ἀνεύθυνός ἐστιν. Ὁ μέντοι λαϊκὸς ουδεμίαν ἀνάγκην ἔχει» (Ὁμιλία Α' εἰς Τίτον 2). Χαρακτηριστικὰ ἔλεγε: «Χρέος του ποιμένος εἶναι να συμβουλεύσει, <του συμβουλεύσαι οὐ του πείσαι κύριος ὁ λέγων ἐστι...Ἐγκλημα γὰρ οὐ το μὴ πείσαι,

αλλά το μη συμβουλεύσαι» (P.G. 51, 173)

Μια μέρα ο βασιλιάς της Γαλλίας Ερρίκος ο Δ΄ ρώτησε τον ονομαστό για την αγιότητά του κληρικό Κοτόν: - Αν ερχόταν ένας άνθρωπος και σας εξωμολογείτο, ότι έχει σκοπό να με δολοφονήσει, θα μου το λέγατε; Και ο Κοτόν αποκρίθηκε: - Ασφαλώς όχι Μεγαλειότατε, διότι η Εξομολόγηση είναι απολύτως απόρρητη! -Τι θα εκάνατε τότε; Θα αδιαφορούσατε για τον βασιλέα σας; - Θα έβαζα το σώμα μου μπροστά σας, για να χτυπήσει εμένα ο άνθρωπος αυτός, απάντησε ο άγιος πνευματικός!!! Αυτό είναι το γενναίο και ιερό φρόνημα που πρέπει νάχει κάποιος που είναι ή θέλει να γίνει ιερέας.

Συμπληρώνει ο άγιος Χρυσόστομος για την ποιμαντική και πνευματική ευθύνη του ιερέως: «συ μεν γαρ τα σαυτού μεριμνάς, καν ταύτα δε καλώς, ουδείς σοι των άλλων έσται λόγος, ο δε ιερεύς, καν τον οικείον οικονομήσει βίον, τον δε σοι, ήτοι άπασι τοις περί αυτόν μη μετά ακριβείας επιμελήσηται, μετά των πονηρών εις την γέενναν άπεισι».

Δ. ΠΡΟΣΟΝΤΑ

Πως πρέπει νάναι ο ιερέας; Δε φτάνει μόνο να είναι άγιος, καθάρος και άψαυστος κηλίδος, αλλά και συνετός. «Νηφάλιον [συνετόν] δει τον ιερέα είναι (βροντοφωνάζει ο άγιος) και διορατικόν και μυρίους πανταχόθεν κεκτήσθαι τους οφθαλμούς, ως ουχ εαυτώ μόνον, αλλά και πλήθει ζώντων τοσοούτω» (Λόγ. Γ΄ περί Ιερωσύνης)

«Πρίν δεχθείς να γίνεις ποιμήν των ψυχών, εξέτασε προσεκτικά τον εαυτό σου..Αν δείς ότι κάπου δε θα τα καταφέρεις, μη προχωράς. Αν πείς σε κάποιον που δεν είναι κτίστης, να σου κτίσει ένα σπίτι, θα σου πεί χωρίς ντροπή πως δε ξέρει. Οσο κι αν τον πιέσεις, δε θα δεχθεί...Ο γεωργός δε θα δεχθεί ποτέ να γίνει καπετάνιος, ούτε ο καπετάνιος στρατηγός, έστω κι αν τους απειλούσαν με μυρίους θανάτους. Λόγω του ότι δεν έχουν πείρα, φοβούνται να αναλάβουν τέτοιο έργο. Ένας ο οποίος πρόκειται να αναλάβει διαποίμανση ψυχών, θα πρέπει να δεχθεί το αξίωμα, κι ας μην έχει ιδέα από επιμέλεια ψυχών, μόνο και μόνο επειδή διατάζει ο δείνα και εκβιάζει ο τάδε; Εν ημέρα Κρίσεως δε θα μπορέσεις να δικαιολογηθείς, ούτε ότι σε πίεσαν ούτε ότι ήσουν άπειρος...» (Περί Ιερωσύνης, λόγος δ΄)

Ετσι «ο ιερέας πρέπει νάναι και αξιοπρεπής και απερηφάνευτος και αυστηρός και γλυκομίλητος και επιβλητικός και κοινωνικός και αδέκαστος και εξυπηρετικός και ταπεινός και ανεπηρέαστος και ορμητικός και πράος...Ενας μονάχα πρέπει νάναι ο οραματισμός του, η οικοδομή της Εκκλησίας και να μη επηρεάζεται σε κάθε του ενέργεια ούτε από φιλία ούτε από έχθρα» (Περί Ιερωσύνης Λόγ. Γ΄ 16)

Δε μιλάμε να έχει κάποιος κωλύματα και να προσέλθει στην Ιερωσύνη, ή να του πεί όχι ο πνευματικός του ή ο επίσκοπος και να επιμείνει αυτός και να γίνει ιερέας, ή να δώσει χρήματα για να αγοράσει τη θέση ή, ακόμη χειρότερο, να αποκρύψει κάτι στην εξομολόγηση...Αυτά είναι αδιανόητα για σύνολη την πατερική Παράδοση...Ο ιερός Χρυσόστομος τονίζει ότι ο μέλλον κληρικός πρέπει νάναι ηθική και άψογη προσωπικότητα, διότι η ζωή και η αποστολή του μέσα στο κόσμο είναι σαφώς πιο δύσκολη κι από τη μοναχική πολιτεία. Λέγει σχετικά:«πόση νομίζεις δύναμη και πόση αυτοκυριαρχία πρέπει νάχει ένας ιερωμένος, για να μπορέσει να τραβήξει τη ψυχή του μακριά από κάθε μολυσμό και να διατηρήσει ανέπαφη την πνευματική του ωραιότητα...Γιατί η ομορφιά του προσώπου και τα βεργολυγίσματα του κορμιού και το επιτηδευμένο περπάτημα και τα τσακίσματα της φωνής και το βάψιμο των ματιών με στίμμι και τα πουδραρίσματα της όψης και η βαφή των μαλλιών και τα πολυφροντισμένα κτενίσματα και η πολυτέλεια των ενδυμάτων και τα διάφορα χρυσαφικά και τα πετράδια και τα αρώματα των γυναικών και τα αρώματα και οι μυρωδιές ...είναι ικανά να ταραξουν την ψυχή, αν δεν τύχει νάναι ολωσδιόλου σκληρή από τη μεγάλη σωφροσύνη και αυστηρότητα» (Περί Ιερωσύνης, Λόγ. Στ΄ 2) Ακόμη να μη θυμώνει, να μη φθονεί και να μη εκδικείται. Με άλλα λόγια νάναι ο κληρικός του μέλλοντος, αγνός, πράος, συνετός, ανεξίκακος και ικανός στο λόγο και στον χειρισμό των ψυχών.

Τέλος, βασικό προσόν και αρετή είναι η ανιδιοτελής, ανυπόκριτη, εκτενής «εκ καθαράς καρδιάς» αγάπη. «Ο γαρ τον Χριστόν φιλών και την ποίμνην Αυτού φιλεί» (Προς Ρωμ. 29, δ) Και συνεχίζει: «αν οι μητέρες δείχνουν τόση φιλοστοργία στα τέκνα τους, πολύ περισσότερο πρέπει ο ιερέυς να δείχνει μεγάλη φροντίδα και επιμέλεια για το ποίμνιό του» (Περί Ιερωσύνης, Λογ. Β,4 & δ΄6)

Ε. ΑΞΙΟΠΡΟΣΕΚΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

α] **Το ανθρώπινο σώμα του Ιερέως**, το πήλινο αυτό δοχείο από τη στιγμή που δέχεται τη χάρη του αγίου Πνεύματος και την Αγία Ιερωσύνη, αποκτά ξεχωριστή ιερότητα. Είναι ιερό σαν την αγία Τράπεζα. Είναι έμπυχη αγία Τράπεζα. Και κάτι παραπάνω. Γι΄ αυτό ο όσιος ιερέας Λουκιανός, βρισκόμενος λίγο πριν πεθάνει στη φυλακή, λειτούργησε χρησιμοποιώντας σαν Αγία Τράπεζα το σώμα του, το στήθος του! (Συμεών Θεσ/κης, Άπαντα, σελ. 358 α) Και ο Θεοδώρητος, Επίσκοπος Κύρρου,

βρισκόμενος στην έρημο, λειτούργησε έχοντας σαν Αγ. Τράπεζα τα χέρια του Διακόνου του (Πηδάλιο, εκδ. Αστέρος, σελ. 247, 1) Όταν πεθαίνει, το πρόσωπό του «καλύπτεται» με τον «Αέρα», με το ιερό κάλυμμα που καλύπτονται τα Άγια. Ο κάθε ιερέας είναι ανώτερος, όχι μόνο από τον βασιλιά και από τους Αγγέλους και τους Οσίους, αλλά κι από κάθε Άγιο, όσο θαυματουργός και χαρισματούχος κι αν είναι! Είναι ανώτερος από το Άγιο Ποτήριο κι από τον ιερό Ναό. Ο Μέγας Αντώνιος δεν έπαιρνε τον λόγο μπροστα σε έναν διάκονο διότι έφερε την «θείαν χάριν ενοικούσαν εν αυτώ». Τέλος, ο ιερέας κι όταν πεθαίνει, εξακολουθεί να έχει την ιδιότητα του πρεσβευτού. «...Και ώσπερ επί της γης εν τη Εκκλησία Σου λειτουργόν αυτόν κατέστησας, ούτω και εν τω ουρανίω Σου ανάδειξον, Κύριε» [ευχή εις κεκοιμημένον ιερέα]. «Ει γαρ τις εννοήσειεν, όσον εστιν, άνθρωπον όντα και έτι σαρκί και αίματι περιπεπλεγμένον, της μακαρίας και ακηράτου φύσεως εκείνης εγγύς δυνηθήναι γενέσθαι, τότε όψεται καλώς, όσης τους ιερείς τιμήσ η του Πνεύματος ηξίωσε Χάρις...» (Ιωάννου Χρυσσοστόμου, Περί Ιερωσύνης, Λόγ. Γ΄5)

Ο άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, ο Ρώσος, (+1938) έλεγε κάποτε: «Αν έβλεπε ο ιερέας με ποία δόξα λειτουργεί, θα ζούσε εις το εξής ως μεγάλος ασκητής!»

β] Η ανάγκη και η αποστολή του Ιερέως είναι αναντικατάστατη! «Εφόσον δεν ημπορεί να εισέλθη κάποιος στη Βασιλεία των Ουρανών, εάν δεν αναγεννηθεί δι' ύδατος και Πνεύματος κατά το βάπτισμα, και εφόσον αποκλείεται από την ουράνιον ζωήν, όποιος δεν τρώγει το Σώμα του Κυρίου και δεν πίνει Αυτού το Αίμα δια της θείας Μεταλήψεως, αυτά δε επιτελούνται με τα άγια χέρια του Ιερέως, πως λοιπόν χωρίς τα χέρια αυτά θα αποφύγει κάποιος την κόλαση ή θα επιτύχει την ανταμοιβή των δικαίων; Οι ιερείς είναι εκείνοι που επιφορτίσθηκαν με την πνευματική φροντίδα για την αναγέννησή μας κατά το Βάπτισμα. Δι' αυτών ενδυόμεθα τον Χριστόν και δι' αυτών συναπτόμεθα με τον Υιόν του Θεού και γινόμεθα μέλη του Σώματός του, ώστε δικαίως οι ιερείς πρέπει να θεωρούνται όχι μόνο από τους άρχοντας και τους βασιλείς φοβερώτεροι αλλά και πολυτιμώτεροι κι από τους πατέρες μας. Διότι οι μεν πατέρες μας εγέννησαν σωματικώς, ενώ αυτοί συντελούν στη γέννησή μας εκ Θεού, στην νέα γέννηση, στην απελευθέρωσή μας από τα δεινά, στην υιοθεσία μας δια της θείας Χάριτος» (Περί Ιερωσύνης, Λόγ. Γ)

γ] Η υπεροχή της Ιερατικής Διακονίας και η μοναδικότητα της θείας ιερατείας κατά την θείαν Λειτουργίαν. «Μετά των Σεραφείμ άδεις, μετά των Σεραφείμ στήθι, μετ' εκείνων τας πτέρυγας πέτασον, μετ' εκείνων περίπτασο τον θρόνον τον βασιλικόν. Και τι θαυμαστόν, ει μετά των Σεραφείμ έστηκας, όπου γε ων ουκ ετόλμησεν άψασθαι τα Σεραφείμ, ταύτα σοι μετά αδειάς έδωκεν ο Θεός; Απεστάλη γαρ προς με, φησίν, εν των Σεραφείμ, και είχεν άνθρακα πυρός, όν τη

λαβίδι έλαβεν από του θυσιαστηρίου. Εκείνο το θυσιαστήριον του θυσιαστηρίου τούτου τύπος εστι και εικών. Εκείνο το πυρ, τούτου του πυρός του πνευματικού. Αλλ' ουκ ετόλμησεν άψασθαι τη χειρί τα Σεραφείμ, αλλά τη λαβίδι, σύ δε τη χειρί λαμβάνεις...Ταύτα ουν εννοών, άνθρωπε, και το μέγεθος της δωρεάς λογιζόμενος, ανάστηθι ποτέ, και της γης αποστάς, προς τον ουρανόν ανάβηθι» (Ιω. Χρυσ. Ομιλία στ' εις τον Οζίαν, 141 C-E, τόμος 34, Απαντα Ελλήνων Πατέρων, Ελλ. Εκδ. Οργανισμός)

ΣΤ. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα και τόσο σπουδαία και σοβαρά είναι, χρειάζεται οπωσδήποτε η αναγκαία προετοιμασία από τον υποψήφιο γι' αυτό το υψηλότατο αξίωμα. Σαφώς δεν αρκεί η απλή συμπάθεια προς την Εκκλησία και η όποια σχέση του με τους ιερείς. Ούτε καλά καλά επαρκεί η θητεία του κατά τα παιδικά του χρόνια στο ιερό βήμα της Ενορίας του ή στο αναλόγιο ως μία ανάμνηση, η οποία ούτως ή άλλως συνοδεύει τους περισσότερους Έλληνες. Συναισθηματικοί απλώς δεσμοί με την Εκκλησία από καιρού εις καιρόν ή αναγκαστικές προσγειώσεις στα πλακάκια της σε καιρό δυσκολίας, κάθε άλλο παρά συνιστούν εφόδια για την ιερωσύνη. Χρειάζεται λοιπόν εκ μέρους του κάθε υποψηφίου συστηματική προσπάθεια εντόνου και αδιάσπαστης πνευματικής ζωής. Θέλουμε δηλαδή μπροστά μας να έχουμε έναν άνθρωπο πνευματικό με εμπειρία Θεού και βίωμα πνευματικό. Νάχει τον πνευματικό του από τα παιδικά του χρόνια, να εκκλησιάζεται, να προσεύχεται, να μετέχει της ζωής της Εκκλησίας και της τοπικής ει δυνατόν Ιεράς Μητροπόλεως. Να μυρίζει λιβάνι. Να είναι ζυμωμένος με την εκκλησιαστική ζωή.

Για παράδειγμα: πως θα αναλάβει έργο Θεού και διαποίμανση ψυχών άνθρωπος άγευστος των ιερών; Δεν έχει εξομολογηθεί ποτέ! Τώρα έρχεται πρώτη φορά στον πνευματικό, για να λάβει την πολυπόθητη Συμμαρτυρία! Άνθρωπος που δεν έχει κοινωνήσει εδώ και χρόνια, έστω από αμέλεια κι όχι από θανάσιμα εμπόδια, πως τώρα θα κοινωνάει δύο και τρεις φορές την εβδομάδα; Πως θαμώνας των νυκτερινών κέντρων και άνθρωπος της κοσμικής ζωής θα περιβληθεί μετά χαράς το τιμημένο ράσο και θα ξημεροβραδιάζεται στα ιερά περιστύλια και κάτω από τους θόλους του Ναού; Πως θα έχει κύρος και έξωθεν καλή μαρτυρία, ένα πρόσωπο φαιδρό και διαπομπευμένο, γνωστό από τα γήπεδα και τις πλατείες, πως θα μπορέσει να σταθεί εν μέσω του λαού του Θεού και να τον οδηγήσει στην Γη της νοητής Επαγγελίας; Ένας που δεν ξέρει πως ανοίγει το Ευαγγέλιο και τον Χριστό μας αγνοεί στοιχειωδώς, πως θα διαβάσει τα 12 Ευαγγέλια της Μ. Πέμπτης έστω και στο πιο μικρό χωριό; Ο ίδιος δεν θα είναι έτσι μια διχασμένη και γι αυτό δυστυχημένη προσωπικότητα, «μίξις άμικτος και τέρας αλλόκοτον»,

προσπαθώντας τώρα να συνδυάσει τα επί τόσα χρόνια ασύνδετα; Κι αν βρεθεί σε δυσκολίες και αντιξοότητες από καταστάσεις και ανάγωγα πρόσωπα, πως θα συγκρατηθεί και θα συγχωρέσει, θα υπερβεί την προσβολή και δεν θα ανταποδώσει με ύβρεις και προπηλακισμούς; Συχνά δεν ακούμε ή γινόμαστε και αυτόπτες μάρτυρες τέτοιων επιδόσεων από τους λειτουργούς του «πράου και ταπεινού τη καρδία» Ιησού Χριστού; Βεβαίως «το Άγιον Πνεύμα όπου θέλει πνεί» και δεν αποκλείεται να καλέσει κάποιον στον ύψιστο και τρισημέγιστο βαθμό της Ιερωσύνης, χωρίς όλες αυτές τις προϋποθέσεις και να αναδείξει «από γης πτωχόν και από κοπριάς να ανυψώσει πένητα», αλλά και τότε θα χρειασθεί, έστω κι αν αθρόον χειροτονηθεί κάποιος, όπως ο άγιος Αμβρόσιος Μεδιολάνων και ο άγιος Φώτιος Κων/λεως, να έχει κατατεθειμένο μέσα του το ήθος της Ορθοδόξου Εκκλησίας και απλώς να χρειασθεί να μάθει τα πρακτικά θέματα της ιερατικής διακονίας.

Σήμερα τα κριτήρια επιλογής του επαγγέλματός μας μέσα στη σύγχρονη κοινωνία είναι σαφώς καταναλωτικά και αναπαυτικά. Πολλοί επιλέγουν την εργασία που θα κάνουν, αναλόγως των αποδοχών, πολλά λεφτά-λίγη δουλειά, είναι το σύνθημα που συνειδητά ή ασυνείδητα κατευθύνει τις επιλογές και προτιμήσεις πολλών, καθαρή δουλειά, χωρίς κρύο, ζέστη, λάσπες, ύπαιθρο, μόνιμη απασχόληση και μισθοδοσία από το Δημόσιο, ει δυνατόν, φήμη και προβολή! Αλλοίμονο, όμως αν αυτά προταχθούν και στην περίπτωση της αυτοθυσιαστικής Ιερωσύνης!

Τι είναι Ιερωσύνη, ρώτησε κάποιος, για να πάρει ως απάντηση: «η θυσία ενός ανθρώπου που προστίθεται στη Θυσία του Χριστού»! Η Εκκλησία δεν είναι τόπος για καριέρα και εύκολο πλουτισμό. Είναι τόπος αγιασμού και προσφοράς στο Θεό και τον άνθρωπο. Ενας χριστιανός λοιπόν δεν αποκλείεται έστω και αργά να άναψε μέσα του ο πόθος για το ράσο και το ιερό Θυσιαστήριο. Ας ξεκαθαρίσει μέσα του καλά τι τον τραβάει να ανέβει τα σκαλιά του ιερού Βήματος και να εισέλθει στα ενδότερα του καταπετάσματος και στα Αγία των Αγίων... Να προσέξει μήπως εκβληθεί έξω κάποια στιγμή «μη έχων ένδυμα γάμου», διότι πήρε τη ζωή του λάθος. Ας εξετάσει, τι θέλει, τι μπορεί, τι τον αναπαύει αυτόν κι όχι τη μάννα του ή τη σύζυγό του, τι επιτρέπε-ται, και κυρίως, τι θέλει ο Θεός. Καλύτερα από κάτω, από την τάξη των λαϊκών και στον Παράδεισο, παρά με το Αγιο Ποτήριο στα χέρια και στην Κόλαση. Κι αν όλα τελικά πάνε καλά, και τα μέσα και τα έξω, και τα των ανθρώπων και τα του Θεού, κι αν είναι «θεόκλητος ή δημόκλητος», ας μη ξεχάσει ποτέ, ότι πηγαίνει για τη θυσία και τον Γολγοθά, για την προσφορά και το μαρτύριο και ποτέ για τη βόλεψή του.

Χρειάζεται λοιπόν για να αποφασίσει κάποιος να μελανοφορέσει εφ' όρου ζωής, να έχει κλίση και ροπή, φωτισμένη επιλογή καρδιάς αγιασμένης και λογικής και

οπωσδήποτε καθοδήγηση λαμπρή παρά εμπείρου πνευματικού πατρός, που θα τον βγάξει από τις κακοτοπιές και τους πειρασμούς του διαβόλου. Γιατί, μη το ξεχνάμε κι αυτό, έχουμε εχθρό ορκισμένο με μίσος απύθμενο εναντίον των κληρικών και δεν αφήνει σε ησυχία ούτε τους αγίους, πόσο μάλλον τους απaráσκευους για τον άορατο πόλεμο.

Επίσης, ο καθένας πρέπει να σταθμίσει τις δυνάμεις του, και να «ψηφίσει τη δαπάνη», αν πρόκειται να ακολουθήσει το αγγελικό πολίτευμα της μοναχικής ζωής. Να δει τον εαυτό του και να αποφασίσει συνετά και προσεκτικά, διότι ούτε βεβαίως η Ιερωσύνη επιστρέφεται, «ξέρετε δεν μου κάνει, άλλαξα γνώμη θα πάρω κάτι άλλο, δεν αρέσει στην οικογένεια αυτό το ρούχο», πολύ δε περισσότερο οι μοναχικοί όρκοι και υποσχέσεις δεν παίρνονται πίσω.

Z. ΥΠΑΚΟΗ και ΥΠΟΜΟΝΗ

Δύσκολο λοιπόν, αλλά και ωραίο το λειτούργημα του ιερέως! Ωραίο, αλλά και βαρύ! Βαρύ, αλλά και ωφέλιμο...Μακάρι όσοι προσέρχονται να ακούουν όχι τη φωνή μόνο της καρδιάς τους, αλλά και του Θεού Πατέρα...Παλιά, παίζαμε στην αυλή η στη γειτονιά με τ' αδέρφια μας ή με άλλα παιδιά και κάποια στιγμή μας φώναζε ο πατέρας μας να τον βοηθήσουμε σε κάποια δουλειά...αυτή τη φωνή πρέπει ν' ακούσουμε, για να πούμε το ναι στην Ιερωσύνη. Ν' αφήσουμε τα παιγνίδια και να μπούμε στο χρηστό ζυγό του Κυρίου, όχι για εξουσία, αλλά για δουλειά πνευματική και διακονία, ως άλλοι Κυρηναίοι να άρουμε το βαρύ σταυρό του Χριστού και της Εκκλησίας μας στο σύγχρονο Κόσμο.

Η Εκκλησία όμως είναι ένα στράτευμα, έχει νόμους, κανόνες και πειθαρχία. Δεν είναι ένα ασύντακτο ασκέρι. «Το όνομα της Εκκλησίας, ενότητος όνομά εστι». Μέσα δε στην Εκκλησία όλα πρέπει να γίνονται «ευσχημόνως και κατά τάξιν». Δε μπορεί να κάνει κάποιος του κεφαλιού του. Η Εκκλησία βαδίζει συντεταγμένα μέσα στον κόσμο. Δίνει μάχες. Εχει εχθρούς. Εχει και απώλειες. Εχει και κατακτήσεις. Ολοι πρέπει να υπηρετούν το «ελθέτω η βασιλεία Σου». Αυτό λοιπόν που συνδέει τον κάθε κληρικό με την Εκκλησία είναι η αφοσίωση στο δόγμα και στο ήθος της Εκκλησίας. Στην αλήθεια και στην Παράδοση. Η υπακοή στους Ιερούς Κανόνες και στην Εκκλησιαστική Διοίκηση και Τάξη. Το «λάβε την παρακαταθήκην ταύτην και φύλαξον αυτήν μέχρι της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου» είναι ακριβώς η έννοια της ιεράς παραδόσεως. Παίρνουμε την Ορθόδοξη αλήθεια της Πίστεως, το Ορθόδοξο ήθος της Παραδόσεως και την τάξη της Εκκλησίας μας, όπως μας τα παρέδωσαν ο Χριστός, οι Απόστολοι και οι Πατέρες.

«Ο,τι πανταχού και υπό πάντων επιστεύθη» (Βικέντιος Λειρήνου).

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος χρησιμοποιεί μία ωραιότατη εικόνα για να φανερώσει το κατ' εξοχήν ζητούμενο στην Εκκλησία, αυτό για το οποίο ιδιαίτερα προσευχήθηκε και ζήτησε ο Κύριος από τον Θεό Πατέρα στην Αρχιερατική Του προσευχή, την συμφωνία και την ενότητα. Παρουσιάζει τον επίσκοπο και το ιερατείο ως συμφωνική ορχήστρα με τον μαέστρο, ως κιθάρα με πολλές χορδές, όπου η κάθε μία δίνει το δικό της ήχο, χωρίς παραφωνίες όμως, αλλά με υπακοή στο γενικό πρόσταγμα, και παράγεται συμφωνία και εναρμόνιον μέλος θεολογίας. Χωρίς να ισοπεδώνεται το ανθρώπινο πρόσωπο από τον οδοστρωτήρα της ομοιομορφίας, εκούσια, συνειδητά και έλλογα υπακούει ο κάθε νέος κληρικός στους θεσμούς και τα πρόσωπα της Εκκλησίας, μαθητεύει στην πείρα και αγιότητα των προγενεστέρων, σέβεται των κόπο των άλλων, όπου και αυτός εισήλθε, εισηγείται και αναφέρεται, διότι «ανήρ ασυμβούλευτος, πλοίων ακυβέρνητον» (Μ. Βασίλειος) Και όλα αυτά για την αποφυγή των σκανδάλων, των σχισμάτων και των αιρέσεων, δηλαδή την απώλεια της ενότητας, της χάριτος και της σώζουσας αλήθειας.

Ετσι λοιπόν η μεγάλη οικογένεια, που λέγεται Εκκλησία, έχει πατέρα τον Επίσκοπό της, στον Οποίο θα κάνουμε υπακοή, έχει πρεσβύτερους αδελφούς, που δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, έχει μικρότερους αδελφούς, που δεν επιτρέπεται να περιφρονήσουμε, έχει συνήθειες και νόμους, που οφείλουμε να σεβαστούμε, έχει πρόγραμμα και ωράριο και καταστατικό, και δεν μπορούμε να αυτοσχεδιάζουμε, χωρίς να ζημιώσουμε τους εαυτούς μας και τους άλλους. Η Εκκλησία μας δεν αρχίζει από μας ούτε τελειώνει με μας. Συνεχίζει αενάως το ταξίδι της μέσα στο χρόνο, μέχρις ότου και η στρατευομένη γίνει θριαμβεύουσα εις αιώνας αιώνων. «Εκκλησία γαρ ουδέν έτερόν εστιν, αλλ' η δια των ημετέρων ψυχών ωκοδομημένη οικία. Εκκλησία γαρ ου τείχος και όροφος, αλλά πίστις και βίος», λέγει ο ιερός Πατήρ. Εκείνο που μας δένει σταθερά, συνεκτικά και αγιαστικά μέσα σ' αυτή την οικία και την Κιβωτό της σωτηρίας, είναι η Υπακοή. Υπακούμε ο ένας στον άλλον με ταπεινοφροσύνη κι όλοι μαζί στο Χριστό. Μόνο αν κάποιος μας διδάσκει αντίθετα με το Ευαγγέλιο, πράγμα σπάνιο, οφείλουμε κατόπιν βεβαίως πολλών συζητήσεων και προσπαθειών να επιδείξουμε την αγία ανυπακοή! Κι επειδή είμαστε και άνθρωποι ατελείς και προς την τελειότητα και τη θέωση φερόμενοι, χρειάζεται και η αγία υπομονή, η οποία είναι το μυστικό της αγιότητας και των αγίων. Η υπακοή στην Εκκλησία, στην αλήθεια, στο ήθος, στην τάξη και τα πρόσωπα, είναι τελικά υπακοή στο Χριστό και όχι σε ανθρώπους. «Ουκ ανθρώπινα τα καθ' ημάς, αλλ' άνωθεν εκ των ουρανών έχει την ρίζαν ημίν η της διδασκαλίας υπόθεσις και Θεός εστιν ο πανταχού τας Εκκλησίας άγων» (Ιω. Χρυσ. Ρ.Γ. 50,592) Και αλλού: «Καθάπερ γαρ και σώμα και κεφαλή εις εστιν άνθρωπος, ούτω και την Εκκλησίαν και τον Χριστόν έν έφησεν είναι» (Ρ.Γ. 61, 250). «Γένος εγένετο

έν Θεού και ανθρώπων» (P. G. 52, 789)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΓΙΑΤΙ ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΙΝΩ ΙΕΡΕΥΣ

Η ιερωσύνη είναι Μυστήριο.

Είναι όμως και κριτήριο.

Και ιδιαίτερα στις μέρες μας είναι και μαρτύριο.

Σαν Μυστήριο απαιτεί Πίστη και Ευλάβεια.

Σαν κριτήριο ζητεί καθαρότητα και φόβο Θεού.

Σαν μαρτύριο τέλος, θέλει ηρωϊσμό και αυταπάρνηση.

Στην ψυχή, στην καρδιά, στην ύπαρξη, σε όποια γλώσσα κι αν ακούγεται...

Όμως σκέπτεσαι το βάρος της;

Μετράς το μέγεθός της;

Τρέμεις την ευθύνη της;

Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, λέγει ότι:

«Διάκονοι πρέπει να γίνονται όσοι νίκησαν τα πάθη!

Πρεσβύτεροι, όσοι υπέταξαν τους λογισμούς!! Και

Επίσκοποι, όσοι έφτασαν στη θέωση!!!»

Είμαστε κάπου εκεί κοντά;

Τότε γιατί θέλουμε να γίνουμε κληρικοί;

«Το μόνο όνειρο (από ένα χειροτονητήριο λόγο) είναι να γίνω το χαλάκι στο κατώφλι της Εκκλησίας!

Αυτός που θα μαζεύει τις λάσπες όλων μας, για να μένει η πίστη και η ζωή μας καθαρή.

Τίποτε δε θα μούδινε μεγαλύτερη χαρά...

Όταν κλείσω τα μάτια μου, να φύγω από αυτόν τον κόσμο, εγώ μεν λασπωμένος,

αφήνοντας όμως πίσω μου την Εκκλησία και τους αδελφούς μου καθαρούς».

ΠΡΟΣΕΥΧΗ (ανωνύμου Ησυχαστού, εν μέρει)

Αλλ' Εσύ, Κύριε Ιησού Χριστέ, ο έρωσ, η Αγάπη, η ηδύτης και ο άρρητος Γλυκασμός, όλων εκείνων που Σε αγαπούν εξ όλης των της ψυχής, δυσωπούμενος και αυτών και εμού τα δάκρυα, καθάρισόν με από πάσαν ανομίαν και αμαρτίαν και υπερ χιόνα λεύκανον την μέλαιναν ψυχήν μου. Χάρισαί μοι αγνήν διάθεσιν, ειλικρινή πρόθεσιν και ανιδιοτελή προαίρεσιν και μη μου καταλογίσης τον πόθον μου και το τόλμημά μου ως θράσος και ασέβεια προς το Πρόσωπόν Σου και την Εκκλησίαν Σου!

ΑΜΗΝ!!!

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

1. **Περί Ιερωσύνης λόγοι**, αγ. Ιω. Χρυσ., Μτφρ. Θεοδ. Σπεράντσα

Εκδ. «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ», Αθήναι, 1959

1. Αρχιμ. Βασ. Μπακογιάννη, **Πληγή στο Σώμα της Εκκλησίας**, Εκδ. ΘΑΒΩΡ, Πάτρα, 1999
2. του ιδίου, **Ποίμαινε τα Πρόβατά μου**, Εκδ. Νεκτάριος Παναγόπουλος, Αθήναι, 1996
3. Μητρ/του Αττικής και Μεγαρίδος, Νικοδήμου, **Η Μεγάλη Κλήση**, Εκδ. ΣΠΟΡΑ, Αθήνα, 1996
4. του ιδίου, **Η αγωνία ενός Ιερέως**, Εκδ. ΣΠΟΡΑ, Αθήνα, 1992
5. Ιερά Μητρόπολις Δράμας, **Η Ιερωσύνη κατά τους Πατέρας της Εκκλησίας**, Εκδ. Ι.Μ.Δράμας, Δράμα, 1999
6. **Για την Ιερωσύνη και τον Ιερό Κλήρο**, Εκδ. «ΟΡΘ. ΚΥΨΕΛΗ», Θεσ/κη 2005.

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com